

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

На сучасному етапі розвитку національної економіки можуть виникати різні проблеми. Реалізація економічної політики в Україні за 30 років незалежності передбачала використання різноманітних методів впливу держави на економіку. Весь час трансформаційних перетворень, найперше, економічної системи, а також і політичної в Україні тривав пошук ефективної моделі розвитку економіки. Серед різних моделей керманічі держави не змогли обрати найоптимальнішу, яка змогла б з найменшими втратами здійснити трансформацію адміністративно-командної моделі економіки в ринкову. І все це призвело до глибокої економічної кризи, яка тривала майже десять років – від розпаду СРСР в 1991 році і набуття незалежності Україною до початку ХХІ століття.

Щоб проаналізувати перспективи розвитку національної економіки ми ставимо наступні завдання:

- узагальнити численні розрізнені аналітичні дослідження на рівні макро– й галузевої економіки;
- виявити загальні причини, які стримують позитивний розвиток економіки;
- визначити перспективи розвитку національної економіки.

Преамбула Конституції України містить вимогу «розвивати і зміцнювати демократичну, соціальну, правову державу». Виконання цієї вимоги може бути забезпечене проведенням такої економічної політики, яка має за мету побудову соціально-орієнтованої ринкової економіки, формування якої неможливе без утвердження суверенної, незалежної, демократичної, соціальної, правової держави. Реалізація економічної політики в Україні за 30 років незалежності передбачала використання різноманітних методів впливу держави на економіку. Весь час трансформаційних перетворень, найперше, економічної системи, а також і політичної в Україні тривав пошук ефективної моделі розвитку економіки. Серед різних моделей керманічі держави не змогли обрати найоптимальнішу, яка змогла б з найменшими втратами здійснити трансформацію адміністративно-командної моделі економіки в ринкову. І все це призвело до глибокої економічної кризи, яка тривала майже десять років – від розпаду СРСР в 1991 році і набуття незалежності Україною до початку ХХІ століття. Весь цей період супроводжувався безперервним щорічним падінням обсягів виробництва і надання послуг та усіх макроекономічних показників. В цих складних умовах економіка України вимагала суттєвих структурних змін. І вони поволі відбувалися, хоча і з величезними труднощами, пов'язаними з відсутністю науково обґрунтованої концепції економічних реформ та цілої низки чинників модер-

нізації економіки. В 2020 році після першої хвилі пандемії коронавірусу почали з'являтися численні прогнози щодо величини падіння макроекономічних показників у поточному році та оптимістичні показники на наступні 2021–2022 роки. Так, згідно прогнозів Міжнародного валютного фонду ріст світової економіки становитиме 6% у 2021 році, та 4,4% у 2022 році.

Недоліки верховенства права в Україні продовжують негативно впливати на всю економіку. Навесні 2020 року український парламент ухвалив довгоочікуваний законопроект про земельну реформу, що відкрило шлях до ринку сільськогосподарської землі. Чи стане ця реформа ефективною без надійних прав власності? Багато інвесторів досі залишаються неперекоханими. Натомість іноземці продовжують із радістю купувати українські облігації. Цей ентузіазм відображає високу ціну, яку Україна платить через правову невизначеність.

З початком 2021 року макроекономічна стабільність країни здається міцною, але мало хто наважується інвестувати в Україну. Без судової реформи або збільшення інвестицій мало підстав очікувати будь-якого економічного росту понад доходи очікуваного відновлення після пандемії коронавірусу.

Економічний прогноз Німецької економічної команди (GET) та Інституту економічних досліджень та політичних консультацій росту для економіки України на 2021 рік становить 4,3%.

Отже, за роки існування України як незалежної держави не тільки не було досягнуто позитивних соціально–економічних результатів, а й майже вдвічі знизилися основні макроекономічні показники за обсягом виробництва та якості життя населення. Основні причини – непідготовленість державного й підприємницького менеджменту до нових умов господарювання, відсутність стратегії та політики розвитку, непідготовленість управлінського апарату.

Перелік використаних джерел:

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Українська економіка зростає на 4,3 % ВВП у 2021 році.
3. Геець В. М. Пріоритети національного економічного розвитку в контексті глобалізаційних викликів / В. М. Геець. – Київ : Нац. торг.-екон. Ун-т, 2008. – 389 с.
4. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/what-is-ukraines-economic-outlook-for-2021/31044611.html>.